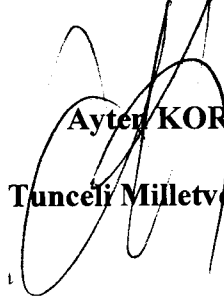

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ayten KORDU
Tunceli Milletvekili

Engelli birey olmak maalesef yetersiz ve eksik politikalar yüzünden hala birçok insanın hayatını zorlaştıran bir durum olarak toplumda var olmaktadır. Toplumdaki her türlü eşitsizliği katmanlı olarak yaşayan kadınlar, toplumsal cinsiyet normları yüzünden engellilik halini de çok daha yakıcı hissetmektedir. Engelli kadınların yaşadığı ağır sorunlar ise hala göz ardı edilmektedir.

Erkek şiddeti, taciz, tecavüz gibi saldırılar bütün kadınların hayatını etkilerken engelli kadınlar için durum çok daha katmerlidir. Birçok kadın bu saldırılara maruz kalırken, engelli kadın ve çocuklar çok daha korumasız olarak görülüp daha fazla erkek şiddetine, taciz ve tecavüze maruz kalmaktadırlar. Engelli kadınlar karşılaştıkları birçok güçlüğün yanında; fiziksel, duygusal ve cinsel her türlü istismara da uğramaktadırlar. Aynı zamanda cinsel şiddete uğrama oranlarının engelli olmayan kadınlardan daha fazla olduğu da bilinmektedir. Buna karşın engelli kadınlar genel olarak uğradıkları cinsel şiddeti bildirememektedirler. Bakım verene bağımlı olması, kimi zaman kendini koruyacak fiziksel yeterliliğinin olmaması, cinsel saldırıda bulunanı açıklayamaması, kendini ifade etmede güçlük çekmeleri gibi nedenlerle cinsel şiddet gizli kalmaktadır. Yapılan çalışmalarda engelli kadınlar arasında özellikle gelişimsel sorun yaşayanların (%75) ve fiziksel engellilerin (%55) daha çok cinsel şiddete maruz kaldıkları belirtilmektedir. Doğrudan maruz kalınan şiddetin yanı sıra, toplumun engellilik halinden doğrudan kadınları sorumlu tutması, (tıpkı yıllarca yanlış bilgilerle çocuk cinsiyetinin kadınlar tarafından belirlendiği kanısı ve binlerce kadının

bu yüzden şiddete maruz kalması gibi) kadınların toplumsal yaşam içerisinde de dışlanmasına sebep olmaktadır.

Engelli kadınların özgün sorunlarına dair özgün politikalar yürütmek sosyal devlet ilkesinin görev ve sorumluluğundadır. Bu nedenle atılacak en somut adımlardan biri kadın sığınma evlerinin kadınların ihtiyaçlarını gözeterek, erişebilir hale getirerek, sığınma evlerinin özel ihtiyaçlara göre dizayn edilmesidir. Atılacak bir diğer somut adım engelli çocukların vakit geçirebilecekleri kreşlerin ücretsiz olarak açılmasıdır. Kadın sığınma evlerinin engelli kadınların ihtiyaçları gözetilerek, erişilebilir hale getirilmelidir.

Engelli bireyler, toplumun her kesiminde olduğu gibi kadınlar arasında da önemli bir grup oluşturmaktadır. Engelli kadınlar hem kadınlık hem de engellilik kimlikleri üzerinden ayrımcılığa maruz kalabilmektedir. Engelli kadınların yaşadığı sorunların belirlenmesi ve çözüme yönelik adımların atılması, eşitlik ve adaletin sağlanması açısından büyük önem taşımaktadır.

Birleşmiş Milletler'in organlarından Kadın Birimi (UN Women), Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Komitesi ve Engelli Hakları Komitesi kadınlara ve kız çocuklara yönelik cinsel istismara karşı yayınladığı raporlarında "Etkili bir değişim engelli kadınların karar alma süreçlerine katılımıyla olur." diye belirtmektedir. Çalışmalarında engellilik ve toplumsal cinsiyetin kesiştiği nokta, cinsel istismarı şekillendirmektedir denilmektedir ve engelli kadınlara ve kız çocuklara cinsel istismarın ortadan kaldırılmasına yönelik etkili çalışmalar yapılması için kesişimsel bir yaklaşım benimsemenin önemli olduğu belirtilmektedir.

Bütün bunlarla birlikte kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve mağdurların korunması amacıyla kadın sığınma evleri önemli bir rol oynamaktadır. Bu sığınma evleri, şiddete maruz kalan kadınlara güvenli bir barınma ve destek sağlamalıdır. Ancak gelinen noktada kadın sığınma evlerinin hem dağılımı hem de sorunun çözümü noktasında istenen nokta olmadığı açıkça anlaşılmaktadır. Özellikle engelli kadınların sığınma evlerinde kalması veya şiddete maruz kalmış kadınların engelli çocuklarıyla barınmasına yönelik yapısal sorunların çözümüne yönelik etkin politikalar üretilmediği yaşanan problemlerden açıkça anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Engelli kadınların istihdamı ve iş yaşamına katılımı oranı kaçtır? Engelli kadınların istihdamına ilişkin nasıl bir programınız var?
- 2- Engelli kadınlar, sağlık hizmetlerine erişimde yaşadıkları sorunların çözümüne ilişkin bir çalışmanız var mı?
- 3- Engelli kadınların eğitime ulaşım konusunda yaşadıkları sorunların çözümüne ilişkin bir çalışmanız var mı?
- 4- Ataerkil sistemde engelli kadınlara yönelik şiddet ve taciz gibi cinsiyete dayalı şiddet sorunlarıyla mücadele etmek için hangi önlemler alınmaktadır?
- 5- Engelli kadınların sosyal hayata katılımı ve toplumla bütünleşmesi için hangi politikalar uygulanmaktadır?
- 6- Engelli kadınların barınma ve yaşam alanlarına erişimine yönelik hangi politikalar uygulanmaktadır?
- 7- Özelde Dersim (Tunceli) genelde Türkiye’de kamu kurumlarında çalışan engelli kadın sayısı kaçtır? Engelli kadınların çalışma koşullarını ve çalışma alanında uğrayabileceği mobbing ve mağduriyetleri tespit etmek amacıyla uygulanan bir çalışma var mıdır?
- 8- Çalışan engelli bireylerin çalışma koşullarını, istek ve talepleri göz önünde bulundurulacak şekilde iyileştirmeyi içeren bir planlama var mıdır?
- 9- Türkiye genelindeki kadın sığınma evlerinin sayısı ve dağılımı nedir?
- 10- Kadın sığın evleri engelli kadınların kalabilecekleri şekilde dizayn edilmiş midir? Engelli kadınların çocuklarıyla veya kadınların engelleri çocuklarıyla birlikte kalma imkanı var mıdır?
- 11- İşyerlerinde engelli kadınların mobbinge maruz kaldığına ilişkin Bakanlığınızca herhangi bir araştırma veya inceleme yapılmış mıdır?